

[Erik Appel.]

mod den danske Regering, der viste sin Eyneløshed til at styre Nordslesvig. Saaledes fremstod Selvstyrebevægelsen og den senere tyskledede Leybevægelse. I Fjor rippede fhv. Folketingsmand Joh. Schmidt op i disse gamle Sager og brugte et saa stærkt Udtryk som følgende: I dette Helvede levede den nordslesvigske Bondestand. Samtidig skød den stortyske Tanke ny Vækst i Tyskland og drog tyske Mindretals Ønsker om Hjemførelse til Riget frem paa ny. Det betød for vort Mindretals Vedkommende, at Tilpasningstanken blev opgivet, hvilket gav sig Udslag i Navneforandring fra Mindretal til Volksdeutsche. Og da National-socialismen i 1933 kom til Magten og med en voldsom Propaganda over Slesvig-Holsten naaede Nordslesvig, virkede den som en Saltvandsindsprøjtning, og Løsrivelsestanterne blev stærkere og dristigere i deres Udtryksformer. Man forbandt dem i visse tyske Førerkredse med en Erobring til Kongeaen af den nordslesvigske Befolkning for den nationalsocialistiske Livsankuelse. Herom udtrykte daværende Folketingsmand Jens Møller sig klart og tilsyneladende troende. Men Magten, der svarede til Agten, manglede. Da kom den 9. April 1940, og det tyske Mindretal forbandt sig øjeblikkelig med den, endog i en saa overmodig Forventning om Resultatet, at adskillige Hjemmetyskere havde Flagstænger rede, ja nogle rejst, til Brug den 28. Juni samme Aar.

Hvad der siden er sket, er kendt af dette høje Tings Medlemmer, ikke mindst gennem det Kontor under Statsministeriet, det tyske Mindretal tiltvang sig efter sin Strejke ved Folketingsvalget i 1943. Saaledes gik det til, at vort tyske Mindretal selv sprængte Grundlaget for sin Anerkendelse i 1920. Dermed bør Anerkendelsen falde bort og fuld Ligestilling med os andre danske Statsborgere indtræde med Bortfald af alle paa den anerkendte Særstilling tildelte Rettigheder. Paa dette ligestillede Grundlag bør ny Forhandling finde Sted mellem Parterne, hvis Hjemmetyskerne har berettigede Ønsker ud over den almindelige danske frisindede Lovgivning, der giver dem fuld Sikkerhed for at kunne leve deres Folkeliv utvungent. Herom skriver fhv. Undervisningsminister Jacob Appel i Festskriftet til H. P. Hanssens 70 Aars Dag:

„Selv om der ikke var sket andet i 1920, end at Kongerigets Skolelovgivning var blevet udstrakt til det genvundne Land, vilde der dermed være givet det tyske Mindretal saa vidtgaaende Fri-

heder som i intet andet Land, hvis Mindretalsforhold blev ordnede efter Verdenskrigen.“

Jeg kan tiltræde disse Udtalelser, og jeg haaber, at det tyske Mindretal vil kunne indse Rigtigheden i dem. Tiden opfordrer ikke til at bygge Spærremure op imellem saa beslægtede Folk som Danske og Tyske i Nordslesvig, hvor Slægtskabet er saa nært i mangfoldige Tilfælde, at det er et rent Søskendeforhold. Mangfoldige af de hjemmetytiske Familier, der er draget ind i Mindretalsafsondretheden, har ikke aandelig Kraft til at leve det Dobbeltliv, der maa blive Følgen, nemlig et dansktalende Hjemmeliv under ydre danske kulturelle Forhold og et i Skole og Kirke og paa Møder fremkaldt tysksproget Aandsliv. Jeg betænker mig ikke paa at sige, at disse Familier vil tjene deres Børn bedst ved at lade dem leve sig helt ind i dansk Folkeliv med de deraf følgende Fremtidsudsigter. Ringere er det ikke at leve helt i dansk Folkeliv end helt i tysk. Og langt rigere vil det blive at leve helt i dansk end at leve halvt i tysk og samtidig usikkert i dansk. Jeg venter, at Erkendelsen af, at Grundlaget for en vedblivende Særstilling er sprængt og tilsidesat, vil føre Hjemmetyskerne til at overveje deres deraf følgende Stilling.

I nær Forbindelse med Spørgsmaalet Nordslesvigs Tyskhed staar Spørgsmaalet om Sydslesvigs Danskhed, uden at der dog kan gennemføres nogen Parallelisering, alene af den Grund, at de Danske i Sydslesvig har været fuldt loyale under hele Krigen. Jeg kan slutte mig til Maj-Frontalens Ord om Regerings og Rigsdags Medvirken til, at der paa Fredskonferencen skabes helt frie Vilkaar for vore Landsmænd dernede. Men jeg ønsker, at vi i givet Fald skal være rede til mere, nemlig til at træde i Forhandling, naar en Henvendelse fra et antageligt Fler-tal af Sydslesvigere gennem de engelske Besættelsesmyndigheder henvender sig til os.

Jeg vil afvise en Grænseflytning, men jeg vil støtte en Løsrivelse fra Tyskland og især af hele mit sønderjyske Hjerte en Løsrivelse fra Holsten. Og jeg kan tænke mig en selvstændig Statsdannelse med et vist Unionsforhold til Norden. Men betingelsesløst for de tysksprogede Sydslesvigere kan jeg ikke gaa med dertil. Jeg vil forlange, at de i Handling skal bevise deres Talemaader om at træde i Forbindelse med Norden, om at orienteres i Norden. Det kan kun ske paa een Maade, nemlig derved, at dansk Sprog bliver Undervisningsgenstand i alle tysksprogede Skoler. Som Friser, Islændere og Færingere maa lære et af de skandinaviske